

Waar ben je thuis – Ruth 3

3^e advent

Lezing: Ruth 3

3¹Op een dag zei Noömi, haar schoonmoeder: 'Mijn dochter, zal ik niet een thuis voor je zoeken waar het je goed zal gaan? ²Boaz, bij wie je gewerkt hebt, is zoals je weet familie van ons. Vanavond zal hij op de dorsvloer gerst wassen. ³Baad je, wrijf je in met olie, kleed je aan en ga naar de dorsvloer. Zorg dat hij je niet ziet voordat hij klaar is met eten en drinken. ⁴Als hij gaat slapen moet je goed opletten waar hij zich neerlegt, en dan moet je naar hem toe gaan, de deken aan zijn voeteneinde terugslaan en daar gaan liggen. Hij zal je dan wel vertellen wat je moet doen.' ⁵Ruth antwoordde: 'Ik zal doen wat u mij zegt.' ⁶Ze ging naar de dorsvloer en deed precies wat haar schoonmoeder haar had opgedragen.

⁷Boaz at en dronk, voelde zich voldaan, en legde zich te slapen tegen een hoop gerst. Toen kwam Ruth stilletjes naar hem toe, sloeg de deken aan zijn voeteneinde terug en ging liggen. ⁸Midden in de nacht schrok hij wakker, draaide zich om en zag een vrouw aan zijn voeteneinde liggen. ⁹'Wie is daar?' vroeg hij. 'Ik ben het, Ruth,' zei ze. 'Wilt u mij bij u nemen, want u kunt voor ons als lossers optreden.' ¹⁰'Moge de HEER je zegenen, mijn dochter,' zei hij. 'Dit getuigt van nog meer trouw dan wat je voorheen al hebt gedaan. Je hebt niet omgekeken naar jongere mannen, arm of rijk. ¹¹Daarom, mijn dochter, wees niet bang. Ik zal doen wat je van me vraagt; iedereen in de stad weet immers dat je een bijzondere vrouw bent. ¹²Maar al is het waar dat ik jullie kan helpen, er is nog iemand anders voor wie dat geldt, en hij staat dichterbij jullie dan ik. ¹³Blijf vannacht hier. Als morgenochtend blijkt dat die man als lossers wil optreden is het goed, maar als hij dat niet wil, dan doe ik het, zo waar de HEER leeft. Blijf hier nu maar liggen, tot het ochtend wordt.' ¹⁴En zij bleef tot de ochtend aan zijn voeteneinde liggen.

Voordat het zo licht werd dat men iemand herkennen kon, stond ze op, want hij wilde niet dat bekend werd dat ze op de dorsvloer was geweest. ¹⁵Hij zei: 'Pak je omslagdoek en houd hem open.' Dat deed ze, en hij goot er zes maten gerst in en hielp haar dit alles op te tillen. Daarna ging hij naar de stad. ¹⁶Zij ging naar haar schoonmoeder, die haar vroeg hoe het haar was vergaan. Ruth vertelde haar wat Boaz voor haar gedaan had. ¹⁷'Deze zes maten gerst heeft hij me gegeven, "want," zei hij, "je moet niet met lege handen bij je schoonmoeder aankomen."' ¹⁸Daarop zei Noömi: 'Blijf hier dan maar rustig wachten tot je weet hoe het afloopt, mijn dochter, want ik weet zeker dat deze man niet zal rusten voordat hij de zaak geregeld heeft.'

Preek

Gemeente

Je bent thuis, waar je Douwe Egberts drinkt. Eten kun je laten brengen door thuisbezorgd.nl. Maar wat is thuis? Daar is heel veel over te zeggen. Ook vanuit Ruth. Die maakt een mooie ontwikkeling mee. In hoofdstuk 1 was ze vluchteling. Nergens thuis. Nog heel onzeker van haar plek. In het vorige hoofdstuk werd ze asielzoeker. Ze vestigt zich in Betlehem. En gaat op zoek naar de mensen en de gewoontes van het land. Langzaam maar zeker burgert ze in. En vandaag? Vandaag wordt ze statushouder. Zo zou je kunnen zeggen.

Camera

Na het schuilen van vorige week komt het nu dus een stap verder. Ze gaat haar plek innemen. Actief. Niet meer zo afwachtend, maar ondernemend. Noömi is trouwens ook veranderd sinds onze eerste

kennismaking. Het feit dat Ruth met zoveel graan terugkwam. En met enthousiaste verhalen. Dat heeft haar blijkbaar ook weer moed gegeven. Want ze heeft een idee!

Gemeente

'Mijn dochter, zal ik niet een thuis voor je zoeken waar het je goed zal gaan?' Hier zie je hoe Noömi veranderd is. In hoofdstuk 1 zei ze ongeveer hetzelfde tegen Orpa en Ruth. 'Moge de HEER ervoor zorgen dat jullie allebei geborgenheid vinden in het huis van een man.' Toen wilde ze Ruth terugsturen. Nu ziet Noömi voor haar schoondochter een toekomst *binnen* Gods volk, in plaats van in Moab. Noömi heeft weer perspectief.

Camera

En ze gebruikt in haar suggestie twee heel belangrijke woorden. En dat is het woordje 'rust'. En het woordje 'goed'. Er staat vertaald 'thuis', maar Hebreeuwse woord betekent eigenlijk: 'rust'. In een oudere vertaling staat 'Mijn dochter, zou ik voor u geen rust zoeken, opdat het u welga?' (NBG '51) Dus het eerste belangrijke woord is 'rust'.

Gemeente

Allereerst het woord 'rust'. Wat is dat? Het betekent iets als 'geborgenheid'. En zekerheid. Hoe kreeg je dat in die tijd? Als weduwe, zeker als jonge weduwe, had je niet zo veel rechten. We hebben de vorige keer al gezien: die tijd is juist een tijd van rechteloosheid. Egoïsme. Je bent kwetsbaar, als vrouw alleen in zo'n maatschappij. Hoe krijg je zekerheid en geborgenheid? Toen was het zo: als je een man vindt. Een betrouwbare man was in die tijd goud waard. Dan ben je beschermd, dan kom je tot bloei.

Camera

Boaz is zo'n man gebleken. En Noömi weet ook nog eens te vertellen, dat Boaz ook wettelijk een plicht heeft. Dus Ruth zoekt hem op. En wat Boaz tegen haar gezegd had in hoofdstuk 2:12 'Moge de HEER je rijkelijk belonen – de HEER, de God van Israël, onder wiens vleugels je een toevlucht hebt gezocht.' Wat Boaz daar tegen haar zei, dat neemt ze nu over als ze bij hem is. In vers 9 vraagt ze letterlijk: 'mag ik onder jouw vleugels schuilen, Boaz?' Hier zie je dus wat ik vorige week ook al zei: schuilen bij God is schuilen bij de mensen van God. Ruth zoekt hier haar heil bij Boaz. Een man van God. Bij hem zoekt ze geborgenheid en zekerheid. Hij moet haar redden van haar kwetsbare bestaan.

Gemeente

Ik vind dat mooi. Mensen van God lijken op God. Boaz is zuiver en niet uit op pleziertjes. Hij zou Ruth zo hebben kunnen nemen. Niemand die er naar zou kraaien. Maar hij weet dat hij niet de eerste rechten heeft. Dat er nog iemand anders is. Want schuilen doe je niet alleen bij Gods mensen, weet hij, maar ook bij Gods regels. En dus wil hij het zuiver spelen. Hij zal met die ander gaan spreken. Pas als die zijn fiat geeft zal Ruth rust kunnen vinden bij Boaz.

Camera

Het tweede woord dat Noömi gebruikt in vers 1 is het woord 'tof'. Goed. Het is een woord dat in het eerste hoofdstuk van de Bijbel al vele malen klinkt. Het is het woord waarmee God zijn schepping goedkeurt. Dat woord scheidt ruimte voor de mens! Want in het scheppingsverhaal is alles daar op gericht. Op het maken van ruimte voor de mensenzoon. Ruimte voor het goede leven. Zodat de verbinding tussen God en mensen ongeschonden optimaal is. Maar ook die tussen mensen onderling. En tussen de mens en de aarde. Zodat je goed in je vel zit. En alles voorhanden hebt om zo te leven als God wil geven. En als hij vraagt.

Gemeente

Na de zondeval houdt het woordje 'tof' die betekenis. Het betekent dat er ruimte is voor de mens om tot ontplooiing te komen. Ruimte ook om vrucht te dragen. Om mee te werken aan het grote doel van God. En dat is, dat er opnieuw verbinding ontstaat. Dat Gods plannen voor het goede leven ook via jouw bestaan gestalte kunnen krijgen.

Camera

En waarschijnlijk heeft Noömi dat allemaal niet bedacht, toen ze die ene zin uitsprak. Maar God gaat het leven van Ruth wel zo gebruiken. Noömi zocht gewoon een thuis voor Ruth. Voor als zij er niet meer zou zijn. Dat deed ze in het begin in haar verdriet toen ze Ruth en Orpa terugstuurde naar Moab. Dat doe ze nu opnieuw in haar hernieuwd gevonden blijdschap door Ruth naar Boaz te sturen. Dus gewoon een thuis voor Ruth. Dat is wat ze wil.

Gemeente

En juist de twee kernwoorden die ze gebruikt zijn kenmerkend voor dat thuis. Waar ben je thuis? Waar je rust hebt: geborgenheid en zekerheid. En waar het tof is: ruimte om je te ontplooiën. En het goede leven te leven. Dat is wat Boaz te bieden heeft. Als man van God.

Camera

Dat woord rust, dat komt aan het einde van het hoofdstuk terug. Ruth zoekt rust bij Boaz. Hij belooft dat. Noömi zegt aan het slot: 'Blijf hier maar rustig wachten tot je weet hoe het afloopt, want ik weet dat deze man niet zal rusten voordat hij de zaak geregeld heeft.'

Gemeente

Het is voor Ruth rustig wachten. Je zou kunnen zeggen: het is voor haar Advent. Ze moet wachten totdat de man van God haar een thuis zal bieden. En die man, Boaz, zal juist *niet* rusten voordat hij zijn belofte heeft waargemaakt.

Camera

Zo werkt het bij God zelf ook. Jij mag rustig je leven leven. De dingen doen die je moet doen. God zelf zal niet rusten voordat hij zijn beloften waarmaakt. Ook in het verhaal van Ruth is hij aan het werk aan dé oplossing van onze rusteloosheid, ons niet-thuis-zijn. God is hard aan het werk om je leven tof te maken en vol rust. Om je een thuis te geven. Dat gaat hij doen in de komst van Jezus. Die zal straks voor de menigte staan. En ook tegen jou zeggen: 'kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven.' (Mat.11:21)

Gemeente

Boaz, als man van God, is eigenlijk in dit verhaal al volgeling van Jezus. En Advent is niet alleen gaan zitten afwachten tot Jezus komt. Het is ook, net als bij Ruth, zelf nu al op zoek gaan naar een thuis. Naar het goede leven. Naar rust. *En* het is, zoals Boaz, oog hebben voor mensen die onrustig zijn. Die niet de ruimte hebben. En dan vervolgens niet rusten, totdat ook zij die rust gevonden hebben.

Camera

Zo mogen we als gemeente een thuis bieden aan iedereen die rusteloos op zoek is. Omdat we asiel gevonden hebben bij God. Statushouder zijn geworden door Jezus. We horen bij hem. Zijn gaan schuilen onder zijn vleugels. En daar is plek zat, voor iedereen. Ook voor jou als je rusteloos bent. Op zoek naar bescherming en recht. Op zoek naar ruimte en richting. Op zoek naar een thuis. Zoals Ruth.

Amen